

Biografia

Nandor Mikola

- 1911** Nándor Mikola syntyy 27.11. Budapestissä, Unkarissa, litografi Ignac Mikolajcsikin ja Irma o.s. Buzeran perheeseen ja saa nimekseen Mikolajcsik Nándor Josef. Perheeseen kuuluvat myös pojat Ferenc ja Guyla.
- 1928** Taiteilijan ura oli selvinnyt jo nuoruusvuosina. Aloittaa isänsä jälkiä seuraten neljä vuotta kestävä opinnut Budapestin taideteollisessa korkeakoulussa litografialuokalla. Opiskelee samanaikaisesti Budapestin vapaassa taideakatemiassa maalausta Guyla Rudnayn oppilaana.
- 1932** Valmistuu litografiksi. Osallistuu ensimmäisen kerran julkiseen näyttelyyn Budapestin Obuda-nimisen kaupunkialueen kulttuuritalolla. Esillä akvarelleja. Työskentelee litografina Budapestissä. Jatkaa opintojaan Wienin Graafisessa instituutissa.
- 1935** Muuttaa parempien työmahdollisuuksien vuoksi Suomeen. Tulee Helsinkiin avustamaan unkarilaista taiteilijatoveriaan Josef Miklosia Hungaria-ravintolan koristamisessa. Esittelee piirustuksiaan pienessä näyttelyssä Helsingissä. Opiskelee Helsingin Taideteollisen keskuskoulun graafisella linjalla opettajanaan Germund Paaer. Jatkaa opintojaan vielä seuraavanakin vuonna.
- 1938** Saa vakinaisen työpaikan Vaasasta Lassila & Tikanojalta, ensin mainospiirtäjänä, sittemmin mainospääällikkönä. Maalaa kaikkina vapaa-aikoinaan.
- 1939** Avioituu helsinkiläisen Salli Orasteen kanssa. Jouko-poika syntyy. Salli kuolee struumaleikkaukseen.
- 1940** Töitä mukana Nuorten näyttelyssä Helsingissä.
- 1942** Töitä Taiteilijain syysnäyttelyssä Helsingissä.
- 1943** Ensimmäinen yksityisnäyttely Helsingissä Strindbergin taidesalongissa. Näyttely Vaasassa.
- 1944** Näyttely Vaasassa. Osallistuu myös Taideyhdistyksen näyttelyyn Ateneumissa sekä ensimmäisen kerran Pohjalaisen Taiteilijaliiton näyttelyyn Vaasassa.
- 1945** Joutuu Unkarin kansalaisena jatkosodan päätyttyä 1,5 vuodeksi poikansa kanssa internointileirille Lempäälään, Uotin parantolaan.
- 1946** Internointi päättyy. Muuttaa aluksi taiteilijatoverinsa Kaarlo Lamminheimon luo Lapualle. Yksityisnäyttely Vaasassa.
- 1947** Saa Suomen kansalaisoikeudet. Jättäytyy vapaaksi taiteilijaksi. Yksityisnäyttely Lapualla.
- 1948** Vieraillee Unkarissa ensimmäisen kerran sodan jälkeen. Avioituu ilmajokelaisen agronomi Tuulikki Uotilan kanssa.
- 1948–1964** Asuu kuusitoista vuotta Ilmajoella. Perheeseen syntyy kolme tytärtä: Eeva, Elina ja Marjatta. Työskentelee vapaana taiteilijana.
- 1950-luku** Järjestää 1950-luvun aikana noin 20 yksityisnäyttelyä Helsingissä, Tampereella ja Etelä-Pohjanmaalla. Osallistuu kymmeneen pohjalaistaiteilijoiden mm. Pohjalaisen Taiteilijaliiton, Taiteilijaseura Botnian ja Vaasan Taiteilijaseuran yhteisnäyttelyihin eri puolilla Suomea ja Ruotsia.
- 1951** Ensimmäinen Pariisin-matka. Näyttely Helsingissä Tornissa. Teosten väriasteikko niukka, pääsävynä harmaa ja vihertävä.
- 1952** Yksityisnäyttely Vaasassa.
- 1953** Läpimurtonäyttely Strindbergin taidesalongissa Helsingissä. Näyttely myöhemmin samana vuonna myös Tampereella. Pääsävynä harmaansininen ja musta. Mikolaa alettiin pitämään värinkäyttönsä puolesta jo varsin suomalaisena. Lehdistökritiikki näki hänet kiinnostavana marraskuulaishenkisenä taiteilijana. Matkustaa Pariisiin, jossa opiskelee Akademie André Lhotessa.
- 1954** Yksityisnäyttely Vaasassa.
- 1955** Järjestää yksityisnäyttelyn Seinäjoella, Kokkolassa ja Porissa. Ensimmäinen Italianmatka. Viettää talven Roomassa, Firenzessä, Grassinassa ja Venetsiassa.
- 1956** Yksityisnäyttely Vaasassa ja Helsingissä Strindbergin taidesalongissa. Hiljaisuus ja tummuus ovat maalausten yleissävy. Strindbergiltä hankittiin Mikolan jokimaisema-aiheinen akvarelli New Yorkin Modernin Taiteen Museoon.
- 1957** Yksityisnäyttely Tampereen kirjastotalossa.
- 1958** Yksityisnäyttely Vaasan kaupungintalolla.
- 1959** Yksityisnäyttely Seinäjoella. Osallistuu Taiteilijaseura Botnian näyttelyyn Helsingin Taidehallissa.
- 1960-luku** Maalaa aktiivisesti. Näyttelytahti kiivasta. Järjestää 15 yksityisnäyttelyä Suomessa ja Unkarissa. Osallistuu useaan kymmeneen pääosin pohjalaistaiteilijoiden yhteisnäyttelyyn Pohjanmaalla ja muualla Suomessa sekä myös ulkomailla. Liittyy 1960-luvun alussa läheisesti informalistiseen taiteeseen. Tekee kokeiluja erilaisilla tekniikoilla, mm. kollaasitekniikalla. Siirtyy osittain öljyväri-maalaukseen. Yhdistää teoksissa öljy- ja akvarellimaalauksen. Kokeilee vuosikymmenen puolivälissä myös abstraktia maalaustyyliä akvarellitekniikalla. Palaa kuitenkin vuosikymmenen lopulla akvarelli-taiteen klassisiin aiheisiin: maisemiin ja asetelmiin. Tekee useita ulkomaanmatkoja, pääasiassa Espanjaan. Asuu monena vuonna usean kuukauden pituisia jaksoja Marbellassa, Suomen Taiteilija-

- seuran ateljeetalossa. Innostuu 60-luvun lopulla elokuvataiteesta. Suunnittelee 1960–70-luvulla 7 elokuvaa, jotka suurimmaksi osaksi myös filmaa itse. Elokuvien lähtökohta on kuvallinen elämys Pohjanmaan luonnosta tai kansantavoista. Toimii vuosikymmenen alusta lähtien vesivärimaalauksen opettajana mm. Oriveden kansanopistossa sekä monilla maalauskursseilla, esimerkiksi Seinäjoen kesäyliopiston kursseilla.
- 1960** Yksityisnäyttely Strindbergin salongissa Helsingissä. Näyttely on menestys. Taiteilijan tekniselle osaamiselle annettiin täysi tunnustus. Vahva väriasteikko ihastuttaa yleisön ja kritiikot. Lakeusmaisemien ja asetelmien lisäksi näyttelyssä mukana myös suurikokoisia ristiinnaulitun kuvia, joka johtaa arvostelijat vertaamaan Mikolan tyyliä Roualtin samanaiheisiin teoksiin. Yksityisnäyttely Joensuussa ja Vaasassa. Osallistuu Pohjalaisen Taiteilijaliiton näyttelyyn Turun Taidemuseossa.
- 1961** Yksityisnäyttely Seinäjoen maakuntatalolla. Osallistuu Pohjalaisen Taiteilijaliiton näyttelyyn Tampereella.
- 1962** Yksityisnäyttely Vaasan kaupungintalolla.
- 1963** Yksityisnäyttely Vaasassa.
- 1964** Muuttaa Vaasaan. Yksityisnäyttely Seinäjoella. Osallistuu pohjalaistaiteilijoiden näyttelyyn Turussa, Vaasassa ja Helsingissä.
- 1965** Yksityisnäyttely taidesalonki Pinxissä Helsingissä. Yksityisnäyttely Lapualla ja Seinäjoella. Osallistuu pohjalaistaiteilijoiden näyttelyyn Vaasassa ja Helsingissä.
- 1966** Yksityisnäyttely Budapestissä Unkarin valtion kutsumana. Näyttelyssä mm. informalistisia töitä, mikä herätti kiinnostusta, sillä abstraktia taidetta ei Unkarissa juuri aiemmin nähty. Yksityisnäyttely Tampereen kirjastotalossa. Esillä pääosin abstrakteja töitä. Näyttely saa ristiriitaisen vastaanoton. Arvostelijat sekä kiittivät että paheksuivat Mikolan uutta maalaustapaa.
- 1967** Yksityisnäyttely Orivedellä. Osallistuu näyttelyihin Ruotsissa ja Norjassa: Uumaja, Vindeln, Bjurholm, Lycksele, Mo i Rana.
- 1968** Yksityisnäyttely Budapestissä.
- 1969** Yksityisnäyttely taidesalonki Husassa Tampereella.
- 1970-luku** Asuu Vaasassa. Työskentelee paljon myös Ruovedellä Pajuskylän vanha kansakoulu ateljeenaan. Maisema eri vuodenaikoina ja eri valaistuksessa hallitsee tuotantoa. Erityisesti talvimaaisemat ja puut nousevat valta-aiheiksi. Keskittyy täysin akvarellimaalaukseen. Siveltimen käyttö kevenee ja pehmenee. Järjestää toistakymmentä yksityisnäyttelyä. Osallistuu pariinkymmeneen taiteilijoiden, enimmäkseen pohjalaistaiteilijoiden ja pohjalaisten taiteilijaryhmien, yhteisnäyttelyihin Suomessa ja ulkomailla. Teoksia esillä monien gallerioiden näyttelyissä. Jatkaa opetustehtäviä Oriveden opistossa. Matkustelee paljon ulkomailla.
- 1971** Yksityisnäyttely Helsingissä. Osallistuu näyttelyyn Firenzessä Italiassa Palazzo Strozissa sekä Budapestissä.
- 1972** Yksityisnäyttely taidesalonki Pinxissä Helsingissä.
- 1973** Näyttely Tea Helenelundin ja Veikko Takalan kanssa Oulun Taidemuseossa.
- 1974** Yksityisnäyttely taidesalonki Pinxissä Helsingissä. Osallistuu pohjalaistaiteilijoiden näyttelyyn Lappeenrannassa.
- 1975** Saa valtion taiteilijaeläkkeen. Osallistuu 20 muun taiteilijan kanssa ”Meri” -näyttelyyn Vaasan Taidehallissa.
- 1976** Osallistuu Ähtärin Pirkanpohjan kesänäyttelyyn ja Vaasan Taiteilijaseuran näyttelyyn Örnköldsvikin museossa Ruotsissa.
- 1977** Yksityisnäyttely Pohjanmaan museossa Vaasassa, Wäinö Aaltosen museossa Turussa ja Tampereen Nykytaiteen museossa. Kritiikki kiinnitti huomiota töitten keveyteen ja valoisuuteen. Näyttely Uumajassa Tea Helenelundin ja Veikko Takalan kanssa. Osallistuu Taiteilijaseura Botnian näyttelyyn Kokkolan museossa.
- 1978** Osallistuu Joensuun taidemuseon akvarellinäyttelyyn. Osallistuu Taiteilijaseura Botnian näyttelyyn Alavudella.
- 1979** Vastaaottaa professorin arvonimen. Yksityisnäyttely Ässägalleriassa Helsingissä. Osallistuu Voipaalan ja Pirkanpohjan kesänäyttelyihin sekä Taiteilijaseura Botnian näyttelyihin mm. Junselessä Ruotsissa ja Seinäjoella.
- 1980-luku** Asuu Vaasassa. Maalaa edelleen aktiivisesti. Siirtyy ilmaissuunaan yhä pelkistetymppään tyyliin, joka vuosikymmenen lopulle tultaessa muuttuu lähes abstraktiksi. Järjestää noin 25 yksityisnäyttelyä eri puolella Suomea ja ulkomailla. Osallistuu n. 30 yhteisnäyttelyyn eri puolella Suomea ja ulkomailla. Esiintyy pohjalaisten taiteilijaliittojen- ja seurojen vuosi- ym. näyttelyissä. Töitä esillä monien gallerioiden näyttelyissä.
- 1980** Näyttely Tea Helenelundin ja Veikko Takalan kanssa Oulun taidemuseossa. Osallistuu Ilmajoen ja Hyvinkään kesänäyttelyihin. Näyttely Saksassa Kielin Commerzbankissa yhdessä Veikko Takalan kanssa.
- 1981** Järjestää 70-vuotisjuhlanäyttelyyn, joka esillä Vaasassa Tikanojan taidekodissa, Kuopion taidemuseossa, Ässägalleriassa Helsingissä, Rovaniemen kirjastotalossa, Kemin taidemuseossa, Etelä-

- Karjalan taidemuseossa Lappeenrannassa, Tampereen Nykytaiteen museossa ja Wäinö Aaltosen museossa Turussa. Mikola tunnustetaan taas kerran Suomen akvarellitaiteen mestareihin kuuluvaksi. Elämänkumppani vuodesta 1981 Anne Korvenmaa.
- 1982** Saa unkarilaisen Maecenas-killan mitalin. Yksityisnäyttely Ässägalleriassa Helsingissä ja Galleri L:ssä Tukholmassa.
- 1983** Yksityisnäyttely Ässägalleriassa Helsingissä, Taidegalleria Uusikuvassa Kotkassa sekä Seinäjoen Taidehallissa. Osallistuu Vaasan Taiteilijaseuran näyttelyyn Pohjanmaan museossa Vaasassa ja Veikko Hirvimäen, Aira Niemi-Pynttärin, Veikko Takalan ja Heikki Arpon kanssa näyttelyyn Galerie Pelinissä.
- 1984** Yksityisnäyttely Oulun taidemuseossa. Retrospektiivinäyttely Budapestin kansallisgalleriassa.
- 1985** Lahjoittaa Vaasan kaupungille 27 keskeistä teostaan, jotka sijoitetaan pysyväksi näyttelyksi kaupungintalon kongressisaliin. Tekee matkan Kiinaan. Yksityisnäyttely Vaasassa, Ässägalleriassa Helsingissä ja Maarianhaminan taidemuseossa. Osallistuu Taiteilijaseura Botnian näyttelyyn Vaasan taidehallissa.
- 1986** 75-vuotisnäyttely Pohjanmaan museossa Vaasassa. Esillä 90 teosta, joista osa 80-luvun teoksia ja osa varhaisvuosien teoksia. Näyttely Veikko Takalan kanssa Ruotsissa Sundsvallin Handelsbankenissa. Osallistuu Taiteilijaseura Botnian näyttelyyn Poriginalgalleriassa Porissa ja mm. Ilmajoen kesänäyttelyyn.
- 1987** Osa 75-vuotisnäyttelystä esillä Hämeenlinnan taidemuseossa. Yksityisnäyttely Ässägalleriassa Helsingissä ja Ruotsissa Örnköldsvikin kaupungin näyttelyhallissa. Osallistuu Taiteilijaseura Botnian näyttelyyn Kokkolassa, pohjalaistaiteilijoiden näyttelyyn Kauhajoella sekä Naantalissa Karvetin taidekeskuksen kokoamaan akvarellitaiteen näyttelyyn Carl Warghin, Marjatta Hanhijoen ja Erkki Nurmelan kanssa.
- 1988** Yksityisnäyttely Joensuun taidemuseossa. Osallistuu Punkaharjun taidekeskus Retretin näyttelyyn "Suomalainen maisema", sekä kesänäyttelyihin mm. Kotkassa ja Kurikassa.
- 1989** Yksityisnäyttely Oulussa Kalevan taidegalleriassa ja Ässägalleriassa Helsingissä.
- 1990-luku** Maalaa edelleen aktiivisesti. Järjestää kymmenisen yksityisnäyttelyä Suomessa ja ulkomailla. Osallistuu yhteisnäyttelyihin ulkomailla. Esiintyy pohjalaisten taiteilijaliittojen- ja seurojen vuosi- ym. näyttelyissä. Innoittuu Huippuvuorten matkan myötä abstraktien valosommitelmien tielle.
- 1991** Saa Unkarin Tasavallan Tähtiritarikunnan kunniamerkin suomalais-unkarilaisten kulttuurisuhteiden hyväksi tehdystä työstä. Yksityisnäyttely Helsingissä. Osallistuu mm. Ilmajoen ja Pyhäniemen kesänäyttelyyn. Valitaan Korsholman musiikkijuhlien vuoden taiteilijaksi. 80-vuotisjuhlanäyttely Vaasassa Tikanojan taidekodissa.
- 1992** 80-vuotisjuhlanäyttely esillä Nelimarkka-museossa Alajärvellä sekä Pietarsaareissa. Yksityisnäyttely Helsingissä.
- 1993** Yksityisnäyttely Helsingissä. Professori Nándor Mikolan taidesäätio perustetaan. Säätiön tehtävänä on pohjalaisen kuvataiteen tukeminen ja edistäminen.
- 1994** Osallistuu suomalaisen taiteen kukkia esittelevään näyttelyyn Wäinö Aaltosen museossa Turussa ja Tikanojan taidekodissa Vaasassa.
- 1995** Yksityisnäyttely Seinäjoella. Professori Nándor Mikolan taidesäätio avaa syyskuussa Nándor Mikolan taidemuseon Vaasan Sisäsataman 1857 rakennetussa tullimakasiinissa.
- 1996** Yksityisnäyttely Vaasassa nimikkomuseossa sekä Uudessakaupungissa.
- 1997** Yksityisnäyttely Helsingissä ja Vaasassa.
- 1998** Yksityisnäyttely Vaasassa ja Tallinnassa sekä Uumajassa. Vastaanottaa Unkarin Tasavallan presidentin kultaisen ansiomitalin merkittävästä elämäntyöstä.
- 1999** Yksityisnäyttely Turussa, Lappeenrannassa, Helsingissä sekä Vaasassa.
- 2000** Yksityisnäyttely Vaasassa ja Saint-Mathieu-de-Tréviérsissä Ranskassa sekä Helsingissä. Osallistuu Unkarin akvarellibiennaleen Egerissä sekä SNBA (Société Nationale des Beaux-Arts) SALON 2000-näyttelyyn Pariisissa. Osallistuu Pyhäniemen kesänäyttelyyn Hollolassa.
- 2001** Järjestää uransa ensimmäisen valokuvanäyttelyn Galleria Ibiksessä Vaasassa. 90-vuotisjuhlavuoden ensimmäinen näyttely Haikon kartanossa. Juhlavuoden päänäyttely Vaasassa Nándor Mikolan Taidemuseossa on läpileikkaus hänen tuotannostaan. Vastaanottaa Jaakkoo-patsaan pohjalaisittain merkittävästä kulttuurisuorituksesta. Vastaanottaa Valkoisen ruusun I-luokan ritarimerkin.
- 2002** Yksityisnäyttely Vaasassa.
- 2003** Yksityisnäyttely Vaasassa. Paljon julkisuutta saava yksityisnäyttely Budapestissä. Nándor Mikolan Taidemuseon nimi muuttuu Mikolan Akvarellimuseoksi.